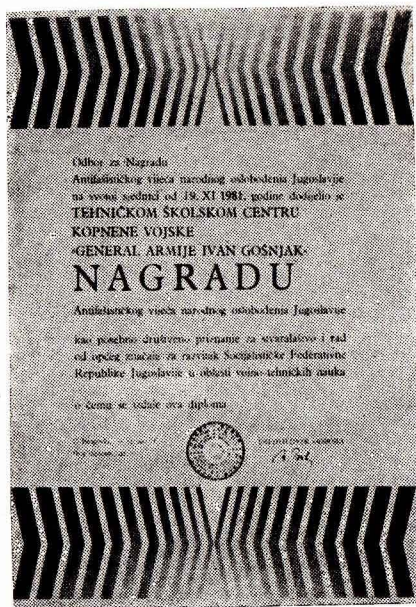

Nagrada AVNOJ-a Tehničkom školskom centru KoV „General armije Ivan Gošnjak“

Prilika je da povodom dodeljivanja Nagrade AVNOJ-a Tehničkom školskom centru kopnene vojske »General armije Ivan Gošnjak« nešto više kažemo o uspesima tog centra koji su tako visoko ocenjeni, ali, isto tako, i o tehničkom kadru naših oružanih snaga, njegovom značaju, školovanju i usavršavanju, koji je ponikao upravo u tom centru.

Značaj tehničkog kadra za uspešno vođenje rata ne treba posebno naglašavati. Tehnika je veoma važan činilac u savremenom ratu. Zbog toga je našim oružanim snagama potreban visoko obrazovan i sposoban tehnički kadar koji može stalno da proniče u neotkriveno, da primenjuje rezultate naučnih otkrića i da, upravljajući složenim tehničko-tehnološkim sistemima, u potpunosti ispunjava zahteve borbene gotovosti. Međutim, veoma brz razvoj nauke i tehnike i njihova primena najoštrije su nametnuli problem obezbeđenja odgovarajućeg kadra u svim strukturama društva, a time i u svim strukturama vojne organizacije. To se odnosi, pre

svega, na naučnoistraživački kadar neophodan za istraživanje i razvoj sredstava naoružanja i vojne opreme, na kadar koji će koristiti ta složena sredstva u jedinicama i na kadar koji će se brinuti o njihovom održavanju. Uvođenje u upotrebu sve složenijih sredstava, uz sve veću zastupljenost elektronike, zahteva stalno proširivanje tehničkih znanja iz najrazličitijih oblasti nauke i tehnike: matematike i njenih disciplina, servo-sistema, automatskog upravljanja, radarske, mašinske, hemijsko-tehnološke, radiološke i raketne tehnike, računarskih sistema, lasera i dr. Time se ne iscrpljuje spisak svih tehničkih oblasti čija dostignuća nalaze primenu u vojnoj tehnici.

Modernizacija tehničkih sredstava, vršena neprekidno tokom čitavog posleratnog razvoja, ima za rezultat takvu tehničku opremljenost naših oružanih snaga kakva odgovara koncepciji opštenarodne odbrane. Paralelno s modernizacijom, u stalno dograđivanom sistemu školovanja, stvorili smo poseban stručni, tehnički starešinski kadar koji je uspešno izvršavao sve zadatke tehničkog obezbeđenja: snabdevanje tehničkim sredstvima, njihovo održavanje i remont. U tom sistemu školovanja izrastao je i naučnoistraživački kadar, nosilac razvoja i proizvodnje vlastitih sredstava naoružanja i vojne opreme, oživotvorujući Titov doktrinarni stav oslanjanja na vlastite snage i doprinoseći tako samostalnom razvoju naših oružanih snaga.

Neposredno posle rata oslonac je bio na kadru školovanom u inostranstvu i na kadru koji je izrastao iz narodnooslobodilačke borbe i, učeći uz rad, prihvatao izvršavanje svih složenih zadataka tehničkog obezbeđenja. Međutim, kasnije, razvojem sistema školovanja u našem društvu, deo kadra školovan je na tehničkim fakultetima u zemlji, uglavnom za potrebe vojnotehničkih instituta, vojne industrije, remontnih zavoda, a delom i za potrebe održavanja tehničkih sredstava u trupi. Ali, takvom tehničkom starešinskom kadru nedostajala su odgovarajuća vojna znanja, a pogotovo onom koji je odlazio na trupne dužnosti. Dakle, bio je potreban specijalistički vojnotehnički kadar: vojni inženjeri — oficiri, tehničari — mlađi oficiri i drugi kvalifikovani kadrovi za rad u tehničkim radionicama, za čuvanje i rukovanje tehničkim sredstvima, za snabdevanje naoružanja, municije, goriva, rezervnih delova, izvora električne energije i drugih sredstava. Takođe, trebalo je stalno podizati nivo tehničkih znanja rodovskih starešina radi što potpunije eksploatacije tehničkih sredstava i njihovog pravilnijeg održavanja.

Zbog toga je početkom pedesetih godina doneta odluka da se formira Tehnička vojna akademija u okviru već postojećeg Tehni-

kog školskog centra kopnene vojske. Prevladavši početne teškoće u stvaranju nastavničkog kadra i u obezbeđenju materijalnih uslova nastave, već u prvih desetak godina rada, Akademija je iškolovala veliki broj tehničkih oficira koji su vršili odgovorne dužnosti u tehničkoj službi. To su oficiri koji su već bili ovladali vojnim i vojnotehničkim znanjima, ideološko-politički izgrađeni i sposobni za uspešan rad sa ljudima. Prelaskom sa dvostepenog školovanja na kontinuirano školovanje od deset semestara, postignut je još bolji kvalitet kadra — visokostručnog, najrazličitijih specijalnosti — koji je mogao pratiti razvoj vojne tehnike i modernizacije oružanih snaga.

Postignuti rezultati u radu, stalna dogradnja sistema školovanja, stvaranje vlastitog visokoškolskog nastavnog kadra pokazuju da je Tehnički školski centar »General armije Ivan Gošnjak« u mogućnosti da školuje tehničke kadrove svih profila, nivoa i specijalnosti potrebnih našim oružanim snagama. Visok stručni i naučni nivo nastavničkog kadra postignut je zahvaljujući ispravnoj orijentaciji u njegovom usavršavanju. U Centru, a posebno u Tehničkoj vojnoj akademiji, znatan broj nastavnika dobio je nastavnička zvanja, docenta, vanrednog i redovnog profesora. U stvaranju nastavničkog kadra polazilo se od svetskih i naših iskustava. Prema rečima načelnika Tehničkog školskog centra general-majora dr Ramiza Abdulija, dipl. inž., škole su onakve kakvi su nastavnici, buduće starešine onakve kakve su škole, a jedinice uglavnom onakve kakve su starešine.

U toku tridesetak godina rada Tehnički školski centar je iškolovao hiljade tehničkih oficira, mladih oficira, desetine specijalista, magistara i doktora vojnotehničkih nauka. Taj kadar, neosporno, daje veliki doprinos borbenoj gotovosti naših oružanih snaga.

U okviru Tehničkog školskog centra »General armije Ivan Gošnjak« su Tehničkča vojna akademija kopnene vojske, kao visokoškolska i naučna ustanova JNA, i više srednjih vojnih škola.

Tehnička vojna akademija, kao politehnički vojni fakultet, za relativno kratko vreme postala je ugledna vaspitno-obrazovna i naučna ustanova, čija je osnovna delatnost školovanje oficira tehničke i saobraćajne službe, diplomiranih vojnih inženjera raznih usmerenja i specijalnosti (naoružanje, municija i minsko-eksplozivna sredstva, motori i motorna vozila, raketni sistemi, telekomunikacije, radarsko-računarska sredstva, elektroenergetika, računari, pogon i zaštita i saobraćaj i transport). Tako specijalizovani stručnjaci se ne mogu školovati ni u jednoj školskoj ustanovi van JNA,

a isti je slučaj i sa drugim kadrovima koji se školuju i osposobljavaju u tom centru.

U Tehničkoj vojnoj akademiji se školuju i diplomirani inženjeri raznih usmerenja i specijalnosti za potrebe vojnoprivrednog sektora (vojna industrija). Studenti imaju status građanskih lica (oko 30% studenata su ženskog pola), a školovanjem se obezbeđuje vojnotehnički kadar adekvatno stručno usmeren i sa potrebnim vojnim znanjima za rad na razvoju i proizvodnji naoružanja i vojne opreme. Organizovane su poslediplomske studije magisterijskog stepena, specijalizacije i odbrana doktorskih disertacija iz vojnotehničkih nauka. Magistarskim studijama u trajanju od dve godine obezbeđuje se naučnoistraživački kadar za oblast od posebnog interesa za oružane snage: tehničko obezbeđenje, saobraćajno obezbeđenje, protivelektronska dejstva, kontrola kvaliteta i pouzdanosti, raketna tehnika, naoružanje i druge oblasti vojnotehničkih nauka. Specijalističkim studijama koje pohađaju tehnički oficiri i građanska lica, pripremaju se stručnjaci za rad u užim specijalizovanim područjima vojne nauke. U sastavu Tehničke vojne akademije je i Škola rezervnih oficira tehničke službe, u kojoj se pitomci osposobljavaju za osnovne dužnosti oficira tehničke službe u ratu.

Tehnička srednja vojna škola kopnene vojske, sa Školom stručnih radnika za vojnotehnička zanimanja, ima važnu ulogu u školovanju srednjeg stručnog kadra tehničke i saobraćajne službe. Ona školuje mlađe oficire tehničke i saobraćajne službe, diplomirane vojne tehničare, neposredne izvršioce tehničkog i saobraćajnog obezbeđenja jedinica kopnene vojske. Škola stručnih radnika za vojnotehnička zanimanja školuje stručne radnike, građanska lica, IV stepen stručne sprema i vojne majstore za neposredan rad na održavanju tehničkih sredstava. Školovanjem je obuhvaćeno preko dvadeset specijalnosti (naoružanje, motorna vozila, telekomunikacije, računarska tehnika, radari, raketna i druga tehnika).

U sastavu Tehničkog školskog centra je i Opšta srednja vojna škola »Ivo Lola Ribar«, u kojoj se školuju učenici — budući pitomci vojnih akademija JNA.

Osim redovnog školovanja, u Tehničkom školskom centru »General armije Ivan Gošnjak« organizuju se brojni kursevi za inovaciju znanja kadrova tehničke službe, posebno za obuku i doobuku za rad na novim sistemima i tehničkim sredstvima.

Naučnoistraživački rad u Tehničkoj vojnoj akademiji realizuju organizovani istraživački timovi kroz definisane projekte iz više oblasti: tehničkih nauka, vojnih nauka (ratna veština), tehničkog

obezbeđenja, saobraćajnog obezbeđenja i nastavnog procesa. U taj rad uključeni su pojedinci iz JNA, kao i oni izvan Armije.

Osnove vaspitno-obrazovnog procesa u Tehničkom školskom centru čine marksistička opredeljenost, negovanje tradicija NOR-a i Titovo vojno delo, kao neiscrpna nadahnuća starešina i pitomaca. Taj centar je rasadnik bratstva i jedinstva, jer se u njemu školuju pripadnici svih naših naroda i narodnosti.

Rezultati koje je postigao Tehnički školski centar »General armije Ivan Gošnjak« u proteklom periodu svog postojanja pokazuju da naše oružane snage imaju modernu visokoškolsku i naučnu ustanovu koja stvara školovan kadar, osposobljen za integralno tehničko obezbeđenje najsavremenijeg naoružanja i opreme i složenih borbenih sistema i za dalje unapređenje i usavršavanje tehničke i saobraćajne službe. Nivo i sadržaj obrazovanja omogućuju tim kadrovima da se vrlo brzo uključe u vršenje dužnosti u jedinicama, istraživačkim institucijama, vojnoj industriji, da se mogu obrazovati na višim stepenima školovanja i da se sami mogu dalje usavršavati. Izgrađena idejna i društveno-politička svest tokom školovanja je garancija da će u tome uspevati.

Pored Ordena narodne armije s lovorovim vencem kojim je Tehničku vojnu akademiju odlikovao drug Tito 1978. godine, dodeljena Nagrada AVNOJ-a u 1981. godini je posebno društveno priznanje Tehničkom školskom centru kopnene vojske »General armije Ivan Gošnjak« za ostvarene rezultate u protekloj godini i stvaralaštvo od opšteg značaja za razvitak Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije. To visoko priznanje, dodeljeno u jubilarnoj četrdesetoj godišnjici naše revolucije i rađanja JNA, predstavlja veliku čast tom našem visokoškolskom vojnom kolektivu, ali i prijatnu obavezu da u narednom periodu postigne još značajnije i bolje rezultate.

Pukovnik

mr VLADAN ŠLJIVIC, dipl. inž.